EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.1.2025.
COM(2025) 12 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o provedbi Uredbe (EZ) br. 1921/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama

1 KONTEKST

Komisija (Eurostat) prima statističke podatke o iskrcajima proizvoda ribarstva u skladu s Uredbom (EZ) br. 1921/2006 („Uredba”)[1]. U skladu s člankom 2. te uredbe, smatra se da su proizvodi ribarstva iskrcani na području država članica ako su ih u njihove luke iskrcala ribarska plovila EU-a i Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) ili ako su ih ribarska plovila EU-a iskrcala na području izvan EU-a i zatim su uvezeni u EU[2]. Člankom 10. Uredbe zahtijeva se da Komisija svake tri godine Europskom parlamentu i Vijeću podnese izvješće u kojem se posebno ocjenjuje kvaliteta i važnost prikupljenih statističkih podataka. U izvješću se mora analizirati i isplativost sustava za prikupljanje i obradu statističkih podataka o iskrcajima te predložiti najbolje prakse za smanjenje radnog opterećenja na nacionalnoj razini i proizvodnju korisnijih i kvalitetnijih statističkih podataka.

Uredba se primjenjuje na države članice EU-a i relevantna je za sve zemlje EGP-a. Međutim, budući da se Uredba odnosi na iskrcaje proizvoda morskog ribarstva, pet zemalja koje nemaju izlaz na more izuzeto je od obveze dostavljanja podataka (Češka, Luksemburg, Mađarska, Austrija i Slovačka).

Osim statističkih podataka o iskrcajima, Eurostat prima i podatke o ulovima, floti i akvakulturi. Za potrebe upravljanja zajedničkom ribarstvenom politikom, i druge službe Komisije, uglavnom Glavna uprava za pomorstvo i ribarstvo (GU MARE), prikupljaju podatke na temelju tri druge uredbe: Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009[3] kojom se uspostavlja sustav kontrole za osiguranje sukladnosti s pravilima o ribarstvu; Uredbe (EU) 2017/1004[4] o prikupljanju i upotrebi podataka o ribarstvu te upravljanju njima; i Provedbene uredbe (EU) 2017/218[5] o registru ribarske flote Unije.

Komisija svake tri godine prikuplja nacionalna izvješća o kvaliteti[6] na kojima se temelji ovo izvješće. Ta izvješća sadržavaju detaljne informacije o kvaliteti podataka i metodama njihova

---

1 Uredba (EZ) br. 1921/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1382/91 (SL L 403, 30.12.2006., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1921/oj).

2 To znači da se ti statistički podaci ne mogu usporediti s podacima o iskrcajima prikupljenima na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009, koje prikuplja zemlja pod čijom zastavom plove ribarska plovila.

3 Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenog 2009. o uspostavi sustava kontrole Unije za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, o izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i o stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006 (SL L 343, 22.12.2009., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1224/2024-10-11).

4 Uredba (EU) 2017/1004 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o uspostavi okvira Unije za prikupljanje i upotrebu podataka u sektoru ribarstva te upravljanje njima i potporu za znanstveno savjetovanje u vezi sa zajedničkom ribarstvenom politikom, i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 199/2008 (SL L 157, 20.6.2017., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1004/oj).

5 Provedbena Uredba Komisije (EU) 2017/218 o registru ribarske flote Unije

6 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/fish_ld_esms.htm

prikupljanja. Nacionalna izvješća o kvaliteti u skladu su sa smjernicama europskog statističkog sustava (ESS) i sastavljaju se s pomoću alata ESS Metadata Handler.

Ovo se izvješće temelji na sljedećem: i. izvješćima o kvaliteti podataka o iskrcajima koja su Eurostatu dostavile države članice izvjestiteljice za referentnu godinu 2022.; ii. analizi usklađenosti; i iii. podacima o troškovima koje je prikupio Eurostat.

Komisija je prethodna izvješća o ocjeni statističkih podataka o iskrcajima dostavljena u skladu s tom uredbom donijela u studenom 2010.[7], travnju 2014.[8], svibnju 2016.[9], veljači 2019.[10] i prosincu 2021.[11].

Ovo izvješće obuhvaća godišnje podatke o ukupnim količinama i jediničnim cijenama proizvoda ribarstva iskrcanih 2022. na području država članica. Podaci koje je prikupio Eurostat raščlanjeni su prema vrsti, zastavi plovila, prezentaciji i predviđenoj upotrebi.

2 GLAVNI ZAKLJUČCI

2.1 Pravodobnost i točnost

Većina država članica poštovala je rokove za dostavu podataka za razdoblje obuhvaćeno ovim izvješćem. Ocjena usklađenosti statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva za referentnu godinu 2022. uspoređena je s ocjenom iz prethodnih godina. U usporedbi s prikupljanjem podataka za referentnu godinu 2019. točnost se poboljšala, a samo je jedna zemlja neznatno kasnila s dostavom podataka.

Struktura i sadržaj podataka automatski su prethodno validirani u skladu s uobičajenim postupkom, a zemlje su primile izvješće s označenim eventualnim pogreškama. Zemlje su prema potrebi ponovno dostavljale podatke dok više nije bilo zabilježenih pogrešaka. Eurostat je zatim proveo dodatne provjere, a kad je uočio nedosljednosti, od zemalja izvjestiteljica zatražio je da isprave podatke i ponovno ih dostave. Trećina zemalja izvjestiteljica trebala je dodatno pojasniti i ispraviti

[7] Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Uredbe (EZ) br. 1921/2006 o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama, COM(2010) 675 final.

[8] Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Uredbe (EZ) br. 1921/2006 o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama, COM(2014) 240 final.

[9] Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Uredbe (EZ) br. 1921/2006 o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama, COM(2016) 239 final.

[10] Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Uredbe (EZ) br. 1921/2006 o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama, COM(2019) 47 final.

[11] Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Uredbe (EZ) br. 1921/2006 o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama, COM(2021) 789 final.

podatke dostavljene za referentnu godinu 2022. Međutim, jasno je da su zemlje izvjestiteljice i Eurostat uložili znatne napore u poboljšanje kvalitete podataka.

U skladu sa svojom uobičajenom praksom, Komisija (Eurostat) objavila je podatke odmah nakon validacije. Premda je to rijetko potrebno, podaci se u bilo kojem trenutku mogu revidirati.

2.2 Točnost i usporedivost

Prema izvješćima o kvaliteti iz država članica korisnici smatraju da je točnost podataka dobra ili vrlo dobra i da se njihova pouzdanost nije promijenila ili se poboljšala.

Eurostat je u listopadu 2019. objavio revidiranu verziju priručnika o statistici ulova i iskrcaja[12]. Zahvaljujući upotrebi revidiranog priručnika dodatno se poboljšala usporedivost statističkih podataka među zemljama.

Zbog različitih datuma pristupanja država članica EU-u dostupne vremenske serije imaju različite duljine, zbog čega varira stupanj njihove usporedivosti tijekom vremena. Međutim, ako se uzme u obzir samo razdoblje obuhvaćeno ovim izvješćem, podaci su usporedivi.

2.3 Relevantnost

Za razvoj, praćenje i evaluaciju zajedničke ribarstvene politike potrebno je puno detaljnih podataka i informacija. Stoga su statistički podaci prikupljeni u skladu s Uredbom nužni za oblikovanje politika na temelju dokaza na nacionalnoj razini i razini EU-a. Podaci o razinama i trendovima proizvodnje važni su za analizu razvoja sektora ribarstva u okviru zajedničke ribarstvene politike. Oblikovateljima politika i industriji pružaju čvrst temelj za planiranje budućnosti sektora.

2.4 Dostupnost

Statistički podaci o iskrcajima proizvoda ribarstva dostupni su u Eurostatovoj bazi podataka[13], u detaljnim tablicama za svaku zemlju i u tablici sa sažetkom podataka za EU i nacionalnih podataka u agregiranom obliku.

Osim toga, države članice objavljuju podatke u nacionalnim internetskim bazama podataka ili elektroničkim publikacijama. Pristup tim izvorima uvijek je besplatan.

---

[12] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/fish_ld_esms_an_3.pdf (dostupno samo na engleskom jeziku).

[13] https://ec.europa.eu/eurostat/data/database

Europski referentni metapodaci, uključujući izvješće o kvaliteti statističkih podataka o iskrcajima na razini EU-a[14], objavljuju se u javnoj bazi podataka Eurostata. Eurostat objavljuje podatke i članke o iskrcajima proizvoda ribarstva u svojoj internetskoj zbirci „Statistics Explained”[15] i pregledima stanja[16].

Na internetskim stranicama Eurostata postoji i jedinstvena ulazna točka za sve podatke, metodologiju i publikacije[17].

2.5 Povjerljivost podataka

Zemlje su 2006. kad je donesena Uredba dostavljale samo nepovjerljive podatke. Međutim, od 2012. nekoliko je zemalja počelo dostavljati povjerljive podatke kako bi se zaštitili podaci pojedinačnih poduzeća. To je u skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009[18] o dostavi povjerljivih statističkih podataka. Iako je i dalje prilično nizak, udio povjerljivih podataka koje zemlje dostavljaju postupno raste te se od 2019. do 2022. povećao s 2 % na 4 % ukupnih podataka o iskrcajima.

Kad su zemlje počele dostavljati povjerljive podatke dogovoreno je da će Eurostat primjenjivati strogo pravilo pri izračunu agregata EU-a prema kojem je agregat povjerljiv ako uključuje jednu povjerljivu vrijednost. Mada potvrđuje da se tim pristupom štiti povjerljivost, Eurostat ujedno smatra da se njime prekomjerno ograničava objavljivanje podataka. Eurostat stoga sa zemljama radi na pronalaženju načina objave više agregata na nacionalnoj razini i razini EU-a, a da se pritom i dalje osigurava povjerljivost podataka.

3 OPTEREĆENJE I ISPLATIVOST

14 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/fish_ld_esms.htm

15 https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Fisheries_-_catches_and_landings

16 Najnovija takva publikacija je „Glavni podaci o europskom prehrambenom lancu za 2023.”), ISBN 978-92-68-07811-2.https://ec.europa.eu/eurostat/documents/15216629/18054337/KS-FK-23-001-EN-N.pdf/048e130f-79fa-e870-6c46-d80c9408620b?version=7.0&t=1707290893751 (dostupno samo na engleskom jeziku).

17 https://ec.europa.eu/eurostat/web/fisheries/overview

18 Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

Eurostat je ocijenio isplativost prikupljanja podataka o iskrcajima u skladu s Uredbom s pomoću izvješća o kvaliteti za 2022. i analize troškova utemeljene na anketi za nacionalne statističke urede. Analiza troškova temeljila se na troškovima za 2023. i obuhvaćala je prikupljanje podataka o iskrcajima za referentnu godinu 2022. Na anketu o troškovima odgovorilo je ukupno 19 zemalja. Ukupni izravni i neizravni troškovi za sve zemlje koje su dostavile podatke iznosili su oko 3,0 milijuna EUR godišnje, odnosno ostali su na istoj razini kao za referentnu godinu 2019.

Izvješća o kvaliteti za 2022. koja su dostavile 23 države članice EU-a i zemlje EGP-a pokazala su da većina zemalja prikuplja podatke iz administrativnih izvora. U ukupno 11 zemalja to je jedini izvor podataka, četiri zemlje taj izvor upotrebljavaju u kombinaciji s popisom stanovništva, tri u kombinaciji s popisom stanovništva i anketama na uzorku, dvije u kombinaciji s anketama na uzorku, jedna u kombinaciji sa savjetovanjem sa stručnjacima i jedna u kombinaciji s drugim izvorima. Samo jedna zemlja upotrebljava popis stanovništva kao jedinu metodu prikupljanja podataka. Niz zemalja izvijestilo je o povećanju učinkovitosti, povezanom uglavnom s daljnjom automatizacijom (šest zemalja), osposobljavanjem (tri zemlje), većom upotrebom administrativnih podataka (tri zemlje) i uvođenjem internetskih anketa (jedna zemlja).

4 ZAKLJUČCI I DALJNJI KORACI: RACIONALIZACIJA I POJEDNOSTAVNJENJE EUROPSKIH STATISTIČKIH PODATAKA O RIBARSTVU

Eurostat teži stalnom povećanju kvalitete i dostupnosti europskih statistika uz istodobno smanjenje tereta izvješćivanja.

Eurostat je zato 2018. pokrenuo projekt „Racionalizacija i pojednostavnjenje europskih statističkih podataka o ribarstvu”. Projekt se sastoji od i. ocjene trenutačnih statističkih podataka o akvakulturi, ulovu i iskrcaju i ii. procjene učinka budućih opcija politike i mogućeg budućeg zakonodavstva. Ocjena, koja je obuhvatila i provedbu Uredbe, dovršena je 2019.[19] Procjena učinka europskih statističkih podataka o ribarstvu pokrenuta je početkom 2020. i dovršena u studenom 2021.

Statistički podaci o iskrcajima pouzdani su u smislu točnosti, potpunosti i dosljednosti. Zemlje dostavljaju pouzdane informacije o količini i vrijednosti proizvoda ribarstva iskrcanih u EU-u i detaljne podatke o vrstama koji se mogu upotrijebiti za analizu tržišta ribe u EU-u.

Usklađenost i usporedivost prikupljanja podataka poboljšala se zahvaljujući Eurostatovim tehničkim smjernicama i postupcima validacije.

Javnost ima besplatan pristup statističkim podacima. Metapodaci koji se dostavljaju uz statističke podatke uključuju izvješća o kvaliteti na nacionalnoj razini i razini EU-a.

Samo se nekoliko zemalja izvjestiteljica suočava s problemima u pogledu povjerljivosti, i to u vezi s podacima o količini ili cijeni iskrcanih proizvoda. Treba naći praktičan pristup kojim bi se ograničio učinak povjerljivosti na agregate EU-a.

[19] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52019SC0425

Kao što je prethodno spomenuto, ima mogućnosti za povećanje relevantnosti europskih statističkih podataka o ribarstvu i akvakulturi, pojednostavnjenje postojećeg sustava i modernizaciju prikupljanja podataka, primjerice učinkovitijim iskorištavanjem administrativnih izvora podataka na razini EU-a.